

*Doğma, canım-varlığım qədər
sevdiyim Azərbaycanım
mənim qıbləgahumdur*

SƏRQqapısı

*Qəzet 1921-ci
ildən çıxır*

Təsisçi: Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi və Nazirlər Kabinetı

Sayı: 20 (21.681)

28 yanvar 2017-ci il, şənbə

Gündəlik ictimai-siyasi qəzet

www.serqqapisi.az

Qiyməti 20 qəpik

Rəsmi xronika

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev yanvarın 27-də Dünya Gömrük Təşkilatının baş katibi Kunio Mikuriyani qəbul edib.

Dövlətimizin başçısı Azərbaycan ilə Dünya Gömrük Təşkilatı arasında uğurlu əməkdaşlığın həyata keçirildiyini və Azərbaycan Dövlət Gömrük Komitəsinin Dünya Gömrük Təşkilatının çox fəal üzvlərindən biri olduğunu məmənnunuqla qeyd etdi. Prezident İlham Əliyev bildirdi ki, Azərbaycan iqtisadiyyatında, o cümlədən gömrük sahəsində həyata keçirilən genişmiqyaslı islahatlar artıq çox yaxşı nəticələr verməkdədir.

Azərbaycan gömrük sisteminin müasir texnologiyaların tətbiqi, insan resurslarının idarə olunması, gömrük sahəsində kadrların peşəkar səviyyəsinin artırılması və digər istiqamətlərdə böyük nailiyyətlər əldə etdiyi vurgulanan Dünya Gömrük Təşkilatının baş katibi Kunio Mikuriya bütün bunların güclü siyasi dəstək sayəsində mümkün olduğunu qeyd etdi. Kunio Mikuriya bu sahəyə verdiyi dəstəyə görə Prezident İlham Əliyevə minnətdarlığını bildirdi.

**Naxçıvan Muxtar Respublikası Şəhiyyə Nazirliyində
ötən ilin yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr
olunan kollegiya iclası keçirilib. Tədbirdə hesabat
məruzəsi ilə çıxış edən səhiyyə naziri Niyazi Novruzov
bildirib ki, son illər səhiyyə sahəsində aparılan islahatlar
nəticəsində tibb müəssisələrinin maddi-texniki bazası
xeyli yaxşılaşdırılıb, yeni səhiyyə ocaqları tikilərək isti-
fadaya verilib.**

Ötən il muxtar respublika əhalisinə keyfiyyətli tibbi xidmət göstərilib

kurslarına göndərilib, həkim və orta tibb işçilərinin sertifikasiya işi davam etdirilib.

Yoluxucu xəstəliklərin qarşısının alınması məqsədilə daim dezinfeksiya və dezinfeksiya tədbirləri, larviolla de-larvasiya aparılır. Bunun nə-

ticəsidir ki, yoluxucu xəstəliklərin kökü, demək olar ki, kəsilib. Nazir bildirib ki, səhiyyə müəssisələrinin fəaliyyətində olan nöqsan və çatışmazlıqlar qısa müddədə aradan qaldırılmalı, əldə olunmuş müsbət nəticələrin davam etdirilməsi ciddi nəzarətdə saxlanılmalı, həkimlərin peşəkarlığının artırılması istiqamətində tədbirlər görülməlidir.

Sonra nazirliyin Statistika və informatika sektorunun müdürü Kəmalə Həsənovanın, Naxçıvan Şəhər Körpələr Evi və Ailələr Dəstək Mərkəzinin baş həkimi Rəsmiyə Xəsəyevanın, Sədərək Rayon Mərkəzi Xəstəxanasının baş həkimi Kəmalə İbrahimovanın və Naxçıvan Tibb Kollecinin direktoru Sona Məmmədovanın çıxışı olub.

Kollegiya iclasına yekun vuran səhiyyə naziri Niyazi Novruzov bildirib ki, tibb müəssisələri üzərlərinə düşən bütün vəzifələrin, qarşıya qoylan tələblərin, verilən tapşırıqların öhdəsindən bundan sonra da layiqincə gələcək, əhalinin sağlamlığının etibarlı şəkildə qorunması üçün tibb işçiləri qüvvə və bacarıqlarını əsirgəməyəcək, cari ili yüksək göstəricilərlə başa vuracaqlar.

**Naxçıvan Muxtar Respublikası
Şəhiyyə Nazirliyinin
mətbuat xidməti**

“Naxçıvanpoçt” Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin nəzdində itirilmiş əşyaların sahibinə çatdırılması xidməti fəaliyyətə başlayıb

Bu münasibətlə keçirilən tədbirdə Naxçıvan Muxtar Respublikasının rabitə və yeni texnologiyalar naziri Rövşən Məmmədov çıxış edərək bildirib ki, yaxın keçmişdə iri şəhərlərin dəmiryol vağzallarında, hava limanlarında, əhalinin daha six olduğu məkanlarda tapılmış əşyaların qəbulu və sahibinə qaytarılması üçün məntəqələr yaradıldı. Vətəndaşlar tapdıqları əşyaları həmin məntəqələrə təhvil verir, əşyاسını itirənlər isə həmin məntəqələrə müraciət edərək onlara məxsus əşyani geri ala bilirdilər. Hazırda bu cür xidmət bir çox inkişaf etmiş ölkələrdə fəaliyyət göstərir.

Qeyd olunub ki, “Naxçıvanpoçt” Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin nəzdində itirilmiş əşyaların sahibinə çatdırılması xidməti fəaliyyətə başlayıb. Bu xidmət heç bir rüsum tələb edilmədən tam humanitar məqsədlə yaradılıb.

Muxtar respublikada hazırda 172 poçt məntəqəsinin fəaliyyət göstərdiyini deyən nazir bildirib ki, bu məntəqələr bütün yaşayış ərazilərini əhatə edir. Poçt məntəqələrinə əhalinin bütün təbəqələrinin tez-tez müraciət etdiyini nəzərə alsaq, itirilmiş əşyaların sahibinə çatdırılması xidmətinin “Naxçıvanpoçt” Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin nəzdində fəaliyyətə başlaması ən uyğun variantdır. Belə ki, vətəndaşlar tərəfindən tapılan əşyalar həmin bölgədəki ən yaxın poçt məntəqəsinə təhvil verilə bilər. Təhvil verilən əşyalar poçt bölməsində müvafiq kitablarda təlimata uyğun qeydiyyata alınır. Əşyاسını itirənlər isə əşyani itirəklərini güman etdikləri əraziyə yaxın poçt məntəqəsinə və ya “Naxçıvanpoçt” Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin itirilmiş əşyaların sahibinə çatdırılması xidmətinin 225 nömrəli qaynar xəttinə zəng edib məlumat ala bilərlər. Əgər əşya tapılıbsa, əşya sahibi poçt məntəqəsinə şəxsiyyətini təsdiq edən sənədlə yaxınlaşır təlimata uyğun ona məxsus əşyani təhvil ala bilər.

Səyyari xidmət fəaliyyətini genişləndirir

Naxçıvan Muxtar Respublikası

Daxili İşlər Nazirliyindən aldığımiz məlumatla göre, 2015-ci ildə səyyari xidmətə 6320 müraciət olub. Onlardan 5123-ü şəxsiyyət vəsiqəsi, 1155-i sürücülük vəsiqəsi, 29-u ümumvətəndaş pasportu, 2-si ov silahlarının qeydə alınması, 11-i məhkumluq arayışı almaq üçün müraciətlərdir.

2016-ci ildə isə səyyari xidmətə 6062 müraciət edilib. Onlardan 4627-si şəxsiyyət vəsiqəsi, 1386-sı sürücülük vəsiqəsi, 5-i ümumvətəndaş pasportu, 44-ü məhkumluq arayışı almaq üçün olunan müraciətlərdir.

Səyyari xidmət 2017-ci ildə fəaliyyətinə Şərur rayonundan başlayıb. Bu günəkən həm də Sədərək rayonunda olub. Hazırda Ordubad rayonunda fəaliyyətini davam etdirir.

Gənəzə, Yuxarı Əndəməc, Ağacı Əylis, Dülyün və Vənənd kəndlərində, dünən isə rayonun Aza kəndində əhaliyə səyyari xidmət göstərilib. Şəxsiyyət vəsiqəsi üçün 8, sürücülük vəsiqəsi üçün 4 nəfər xidmətə müraciət edib.

Ümumilikdə, yanvar ayında səyyari xidmətə 212 müraciət edilib. Onlardan 146-sı şəxsiyyət vəsiqəsi, 66-sı sürücülük vəsiqəsi üçün olunan müraciətlərdir.

Xəberlər şöbəsi

Muxtar respublikada ictimai təsərrüfatlarda olan torpaqların özəlləşdirilərək əsl sahiblərinə verilməsini yaxşı xatrlayıram. O vaxt kənd məktəbində müəllim işləyirdim. Torpaqların özəlləşdirilməsi yaşıdığım kənddə bir neçə aya başa çatdı. Yadimdadır ki, payızın son ayları idi. Təbii ki, ilin bu vaxtında taxıl istisna olmaqla digər bitkilərin əkilməsindən, bacarılmışından səhbat gedə bilməzdı.

O vaxt müəllim yoldaşlarımla etdiyimiz bir səhbəti indi də dəqiqliklə xatrlayıram. Səhbət vaxtı yaşlı müəllimlərdən biri dedi:

— Quruluşu dağıldı, bu, zamanın hökmü iddi. Baş texnikaları niyə dağıtdıq? Bu böyüklikdə kəndlərdə (ictimai təsərrüfat 3 kənddən ibarət olmuşdu) cəmisi barmaqla sayılması 3-4 texnika var, onların da istismar müddəti başa çatıb; dünyanın da elə vaxtidir ki, ehtiyat hissələri tapmaq çatdırır. Tapsan da baha qiyomat...

Torpaqların əhaliyə paylaşılan ilk illərdə kənddə heyvandarlığın inkişafına daha çox önmə verildiyini də yaxşı xatrlayıram. Bu da onuna bağlı idi ki, kənd adamları artıq böyük torpaq sahələrinə malik olundularından heyvandarlığın inkişafında başlıca amillərdən biri sayılan yem tədarükündə ciddi çətinliklərlə üzləşmirdi.

Bir müddət sonra kənddə əkinçilik məhsullarının da həcmi artdı. Muxtar respublikaya göstirilən yeni texnikalar, məhsuldar toxum sortları ilə təchizat, əkinçiliklə məşğul olanlara kreditlərin və subsidiyaların verilməsi kənd adamını torpağa daha sıx tellərlə bağlayırdı. O, arxasında dayandığı dövlətin iqtisadi gücünün artdığını gördükcə bu prosesə öz töhfələrini əməli işi ilə verməyə çalışırdı. Bu iqtisadi güc kəndlinin həyatında özünü göstərirdi. Kənd adamının maddi rıfah halının yaxşılaşması, həyat tərzinin yüksəlməsi təkcə yaşıdığım kənd üçün deyil, muxtar respublikanın bütün kənd yaşayış məntəqələri üçün xarakterik bir hal idi.

İndi o günlər qayıdır, öten dövr ərzində həyata keçirilən tədbirləri göz önünə götürir və düşünürəm: Dövlətin həyata keçirdiyi tədbirlər, insanların çəkdiyi zəhmət hədər getməyib. Bu gün muxtar respublikada bolluqdur.

Aqillərin sözüdür: Düzgün atılan birinci addım ikinci addımın istiqamətini göstərir və eləcə də sonrakı addımları.

Oxular da təsdiq edər ki, dünən muxtar respublikada çox az sayıda emal və istehsal sahələri fəaliyyət göstərirdi, bu gün onların sayı on dəfələrlə artıb. Neçə illər əvvəl regionda bir neçə adda məhsul istehsal olunurdusa, bu gün muxtar respublikada 366 növdə məhsul is-

Muxtar respublikada ictimai təsərrüfatlarda olan torpaqların özəlləşdirilərək əsl sahiblərinə verilməsini yaxşı xatrlayıram. O vaxt kənd məktəbində müəllim işləyirdim. Torpaqların özəlləşdirilməsi yaşıdığım kənddə bir neçə aya başa çatdı. Yadimdadır ki, payızın son ayları idi. Təbii ki, ilin bu vaxtında taxıl istisna olmaqla digər bitkilərin əkilməsindən, bacarılmışından səhbat gedə bilməzdı.

Ailə-fermer təsərrüfatları

Ailə-fermer təsərrüfatları kəndli-fermer təsərrüfatlarına çevirilir

tehsal olunur. 107-si ərzaq, 237-si qeyri-ərzaq olmaqla, 344 növdə məhsula olan tələbat yerli istehsal hesabına ödənilir.

Burada daha bir amili vurgulamaçı vacib sayıram. Görülən işlər əhalinin məşgullüğünün təminatında məhüm rol oynayır. Əhalinin məşgullüğündən söz düşməşkən, bir məsələ də ona əkilməlidir. Sürtələ davam edən inkişaf prosesində kiçik biznesin geniş yayılmış formalarından biri olan ailə-fermer təsərrüfatlarının xüsusi çəkisi də artır.

Tez-tez kənd yaşayış məntəqələrində olduğumdan belə təsərrüfatların fəaliyyətini də izləyirəm. Belə təsərrüfatlar hər bir kənddə onlarladıv və bu da təbiidir. Əgər hansısa bir torpaq mülkiyyətçisi tərəvəzçilik, kartofçılıq, bostan məhsulları istehsalı ilə məşğul olursa, sözsüz ki, burada torpağın şumlanmasından sonra əkin, suvarma, alaq, dibdoldurma, vər-qoyma, gübrələmə, məhsul tədrükü aila üzvlərinin birləşməsi işinə əlavə edilir. Başqa cür mümkün də deyil. Çünkü az bir qismi sadalanan təsərrüfat işlərinin öhdəsindən bir-iki adam gələ bilməz. Odur ki, ailənin bütün üzvlərinin qüvvəsindən istifadə olunur. Və son nəticədə, qazanılan vasitə ailənin büdcəsinin gücləndirir. Bir neçə müddət sonra əkin sahəsini genişləndirmək imkanları yaranır. Daha sonrakı prosesləri təsəvvür etmək heç də çətin deyil. Gəlir artıbsa, sahədə işlətmək üçün texnika almaq vacibdir. Bu zaman aqrolizing xidmətlərindən

istifadə etmək olar.

Son vaxtlar ailə-fermer təsərrüfatları arasında bir yeniliyin şahidi olur. Bu, bir neçə ailənin birləşərək kəndli-fermer təsərrüfatlarında fəaliyyət göstərməsidir və bunu muxtar respublikanın bir neçə yaşayış məntəqəsində görmək olar. Muxtar respublikanın, əsasən, aran-

sulları Kompleksinə təhvil verib pulsunu alırlar. Öten il əldə olunan gəlirlər yeni istehsal sahəsi üçün hər biri 750 kvadratmetr olan iki bina inşa edib, ətlik istiqaməti quşçuluq təsərrüfatı qurublar.

Müəssisədə istehsal edilən südün və quş ətinin istehlakçılarına çatdırılması da mühüm əhəmiyyətli sah-

Türkiyə Respublikasının Antalya şəhərində götirilir.

İki il əvvəl yaradılan təsərrüfat öten il Sahibkarlıq Kömək Fonundan 30 min manat kredit götürərək istixanaları birləşdirib, əkin sahəsini 1000 kvadratmetr də artıraraq 5600 kvadratmetrə çatdırıb. Burada yetişdirilən güllər naxçıvanlıların tələbatını tam ödəyir. İndi növbənəv güllər təkcə Naxçıvanda deyil, Bakı şəhərində də özünə yaxşı alıcı qazanıb. Amma onlar daha geniş bazarlara çıxmayı qarşılığına məqsəd qoyublar. Hələlik bu gün Rusiya Federasiyasının Moskva, Krasnodar şəhərlərində və Ukraynada Naxçıvan gülləri satışı çıxarılır.

* * *

Belə təsərrüfat sahibləri sırasında Naxçıvan şəhərinin Qaraxanbəyli kəndində yaşayan Şəmil Abdull-

yaşayış məntəqələrində əkinçilik, dağlıq zonalarında heyvandarlıqla məşğul olan kəndli-fermer təsərrüfatlarının fəaliyyətinin iqtisadi inkişafımızda nə qədər səmərəli bir üsəl olduğunu bir neçə belə təsərrüfatın timsalında izlədik.

Babək rayonunun Nehrəm kəndində fəaliyyət göstərən "Xalaoğlu" kəndli-fermer təsərrüfatının rəhbəri Rafiq Əliyevin hələ orta məktəbdə oxuyarkən taleyi elə gətirib ki, bacı-qardaşını böyütmək onun üzərinə düşüb. Zəhmət qatlaşır, ayrı-ayrı torpaq mülkiyyətçilərinin əkin sahələrinin suvarıb, digər təsərrüfat işləri görüb, topladığı pulla 2 buzov alıb bəsləyib. Kəsimdən sonra həmin pulla özünə kiçik təsərrüfat yaradıb. O vaxt yaratdığı ailə-fermer təsərrüfatının bünövrəsi belə qoyulub. İmkənlər genişləndikdən sonra təsərrüfata əlavə iş qüvvəsi cəlb edərək kəndli-fermer təsərrüfatı kimi fəaliyyətini davam etdirməyə başlayıb. 2008-ci ildə iki bina inşa etdirib. Hər biri 360 kvadratmetr olan binalarda hazırda 100 baş sağmal inək, 30 baş cöngə, 50 baş damazlıq düyü və hələlik 20 baş buzov baslanıllı.

Əkin sahələrində kifayət qədər yaşıl və qaba yem tədarük edirlər. Qarışq qüvvəli yemi isə "Naxçıvan Taxıl Məmulatları Sənaye Kompleksi" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətindən alırlar. Gəlir-çıxarımı vaxtında götür-qoy edir, hər il qış mövsümündə əlavə xərc çəkməmək üçün yaylaqdan dönen zaman ətlik cöngələri satır və ya rayon ərazisində fəaliyyət göstərən Bərəkət Ət Məh-

nişanı ilə satışa çıxarılan qatıq, ayran, kərə yağı, dovğa və quş ətinin ayri-ayrı rayonlarda fəaliyyət göstərən xidmət mərkəzlərinə vaxtında çatdırılması da diqqət mərkəzində saxlanılıb, yeni avtoməşinlər alınır. İşçilərə iaşə xidməti göstərilməsi üçün yeməkxana, inzibati heyət üçün ayrı-ayrı iş otlaqları olan ofis binası da istifadəyə verilib.

* * *

Daha bir ailə-fermer təsərrüfatı Babək rayonunun Zeynəddin kəndində fəaliyyət göstərir. Əsəd Abbasovun başlılıq etdiyi bu təsərrüfat 2014-cü ilin aprel ayında yaradılıb və 4600 kvadratmetr olan sahədə 8 istixanaya 9 növdə, 50 min gül şitili əkilib.

Üç qardaşın birgə əməyi sayəsində ərsəyə gələn təsərrüfatda 6-7 nəfər ailə ilə üzvü həvəslə çalışır. Güllətlər

layevin də adını çəkmək olar. O, muxtar respublikada torpaqlar özəlləşdirilən vaxt 0,5 hektar torpağa sahib olub. Bu gün öhdəsində 8 hektar torpaq sahəsi var. Təsərrüfatında 2 ailənin 5 nəfər üzvü çalışır. Əkinçilik və heyvandarlıqla məşğul olur. Öten il 2,5 hektar sahədə əkdiyi taxıl zəmisiində 8 ton məhsul götürüb. Cari ilin məhsulu üçün payızda 3 hektar sahədə taxıl əkinini başa çatdırıb, yazılıq taxıl üçün də yer saxlayıb. Şəmil Abdullayevin təsərrüfatında ətlik və damazlıq olmaqla, 100-a yaxın xirdabuynuzlu və 40-dan artıq iri-buynuzlu heyvan saxlanılır. Bunun üçün torpaq sahəsinin bir qismində biçənək və otlaq kimi istifadə olunur. Torpaq sahəsini bir qədər genişləndirmək, mal-qaranın sayını də artırmaq fikrindədir.

Son olaraq deyək ki, ailə-fermer təsərrüfatları muxtar respublikada agrar sahənin inkişafına göstərilən qayğıdan yararlanır, dövlət dəstəyindən bəhərlənərək kreditlər götürür, onların texnika, yüksək reproduksiyali toxum, suvarma suyu ilə təminatı, istehsal olunan məhsulların bazara çıxışı və üzərəsindən digər çətinliklər optimal müddətdə həllini tapır. Ona görə də muxtar respublikamızda ailə-fermer təsərrüfatlarının sayı getdikcə artır. Gələn nömrələrimizdə belə təsərrüfatların fəaliyyəti barədə geniş materiallar təqdim edəcəyik.

• Muxtar MƏMMƏDOV

Muxtar respublikamızda sosial-iqtisadi inkişafın bəhərləri olan yeni quruculuq ünvanelarının sayı getdikcə artır. Bu, əhaliyə göstərilən qayığın ifadəsi kimi diqqəti çəkir. Qədim diyarımızın ən böyük bölgələrindən biri olan Babək rayonunun quruculuq xəritəsi də hərəkəflə dövlət qayğısı hesabına ilə dən-ilə genişlənir.

"Naxçıvan Muxtar Respublikasının 2014-2018-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı"na uyğun olaraq hayata keçirilən quruculuq

qoyulub. Rabitə, elektrik və qaz xətləri də yenilənib, 1200 metrlik fiber-optik, 3 kilometr uzunluğunda elektrik və 450 metr uzunluğunda qaz xətti çəkilib.

Aprelin 7-də Yarimca kəndində yeni sosial obyektlərin istifadəyə ve rilməsi bu yaşayış məntəqəsinin sahilərində əsl bayram əhval-ruhiyyəsi yaradıb. Həmin gün Yarimca Kənd Mərkəzi, yeni həkim ambulatoriyası, xidmət mərkəzi istifadəyə verilib. Kəndin məktəbi yenidən qurulub, yolları abadlaşdırılıb, 950 metrlik asfalt, 2700 metrlik çinqil qatı verilib, 8 su keçidi qoyulub, beton kanal çəkilib. Rabitə, elektrik və qaz xətləri də yenilənib, 1200 metr rabitə, 890 metr elektrik, yeni tikililərə isə 250 metr qaz xətti çəkilib.

2016-ci ildə abad yaşayış məntəqəleri siyahısına qosulan kəndlərdən biri də Məzrə olub. Sentyabrın 28-də Məzrə kənd avtomobil yolu əsaslı yenidənqurma işlərindən sonra istifadəyə verilib. 2,9 kilometr uzunluğundakı kənddaxili avtomobil yolları

yenidən qurulub, yol yatağı genişləndirilərək asfalt örtük salınıb. Həmin gün Məzrə kənd tam orta məktəbinin yeni binası istifadəyə verilib. Kənd və xidmət mərkəzlərinin fəaliyyət başlaması da yaşayış məntəqəsinin sakinlərinə tərəfindən sevinçlə qarşılınlı. Məlumat üçün qeyd edək ki, kənddə abadlıq işləri də görürlüb. Kəndin rabitə, elektrik, qaz və su sistemləri yenidən qurulub, 2 min metrədən artıq rabitə və 1850 metrlik elektrik xətti çəkilib, qaz və su xətlərində təmir-bərpa işləri aparılıb.

Sentyabrın 30-da Babək rayonunun Kültəpə və Kərimbəyli kəndlərini əhatə edən yeni suvarma şəbəkəsi istifadəyə verilib. Noyabr ayının 11-i isə Şəkərabad-Babək qəsəbə-Nehrəm-Arazkənd dairəvi avtomobil yolu əsaslı ikinci hissəsinin istifadəyə verilməsi ilə yadda qalıb. Həmin gün rayonun Nehrəm kəndində yeni məscidin istifadəyə verilməsi də kənd sakinləri tərəfindən minnətdarlıqla qarşılınlı.

Geridə qoyduğumuz ilin son aynı-

da isə rayonun Hacıvar və Badaşqan kəndləri abad kəndləri siyahısına qoşulub. Belə ki, dekabr ayının 9-da Babək rayonunun Hacıvar və Badaşqan kəndlərində yeni sosial obyektlər istifadəyə verilib. Həmin gün Hacıvar kənd avtomobil yolu, kənd və xidmət mərkəzlərinin istifadəyə verilməsi sakinlərin böyük razılığına səbəb olub. Adıçəkilən yaşayış məntəqəsində də kompleks quruculuq tədbirləri çərçivəsində bir sira abadlıq işləri görürlüb, 2500 metr fiberoptik kabel xətti çəkilib. Kəndin elektrik və qaz sistemləri yenilənib, 3250 metrlik elektrik xətti çəkilib, transformator yarılmışlığı əsaslı təmir edilib, 2500 metrlik müxtəlif diametri qaz xətlərində təmir-bərpa işləri aparılıb. Kəndə yeni suvarma su xətti çəkilib, yolkənarı yaşlılıq zolaqlarında suvarma sistemləri quraşdırılıb. Həmin gün Badaşqan kəndində xidmət mərkəzi də fəaliyyətə başlayıb.

• Səbuhi HÜSEYNOV

2016-ci ilin may ayinin avvollarində Naxçıvan Muxtar Respublikasına ikinci səfərim zamanı mən Culfa rayonunda olan tarixi abidələri – Berdi qalasını, Boyəhməd nekropolunu, Dilək pirini və Culfa nekropolunu tədqiq etdim.

Tarixi-archeoloji abidə olan Berdi qalası Culfa rayonunun Qazançı kəndinin cənub-şərqində yerləşir. Qədim türk dilində “Berdi” sözü “qala” mənasını ifadə edir, həmçinin yakut türklərinin müasir dilində də eyni mənəni daşıyır. Bu ad hazırda Azərbaycanın Bərdə şəhərinin adında, Berd qalasında və Berdi bay kimi türk sərkərdələrinin adlarında qalmaqdır. Sözün birinci “böyü” tərkib qədim türk dilində “qurd” mənasını daşıyır. Hər iki halda söz qədim türk sözü olub “qala” mənasını ifadə edir. Berdi qalası təbbi qayanın üzərində yerləşir və hər iki tərəfdən sildirdim qayalarla əhatə olunmuşdur. Qalanın yalnız şərq tərəfində müdafiə divarlarının qalıqlarına rast gəlinmişdir. Qalanın mərkəzi hissəsində heyvan saxlamaq üçün kələk və dördkünc formalı yaşayış binalarının qalıqları vardır. Yaşayış binaları bir-otaqlıdır. Berdi qalasında aparılmış arxeoloji tədqiqatlar zamanı beynəlxalq alımlar oradan orta əsrlərə aid keramika məmələtləri aşkar etmişlər. Qalanı I-XVIII əsrlərə aid etmək olar.

Culfa rayonunun Boyəhməd kəndinin cənub-qərbində, Dərəçayın hər iki sahilində arxeoloji abidə olan I Boyəhməd nekropolu yerləşir. Hər iki tərəfdən hündür dağlarla əhatə olunan və 500 kvadratmetr sahəni əhatə edən nekropol 1989-cu ildə ərazidə aparılan tikinti işləri zamanı aşkar olunmuşdur. Dağılmış qəbirlərdən arxeoloji abidələrin bir qismi toplanmışdır. 1991-ci ildə arxeoloji ekspedisiya Boyəhməd nekropolunda iki dağılmış və iki salamat qəbir abidəsini tədqiq etmiş, tapıntıların bir qismini də yerli əhalidən toplayıb Culfa Rayon Tarix-Diyarşunaslıq Muzeyinə təhvil vermişdir. Daş qutu qəbirlərdən xeyli bəzək əşyasi, tunc xəncərlər, yabalar, zəncir, nizə ucluğu və digər materiallar aşkar edilmişdir. Tədqiqatlara əsasən, qəbirlərin heç bir yerüstü əlamətə malik olmadığı müşahidə edilmişdir. Qazıntı sahəsinin 1 metr dərinliyindən başlayaraq

insan skeleti qalıqlarına və qəbrin qərb divarının yaxınlığında cənub-qərbi istiqamətə yönəlmüş, təpəsi aşağı, üzü yuxarı olan iki kəllə sümüyünə təsadüf edilmiş, altından tunc xəncərlər tapılmışdır. Üçüncü kəllə onlardan 20 santimetr aralıda dikinə qoyulmuşdur, dördüncü kəllə cənub divarı yaxınlığında aşkar olunmuş, altından isə tunc qın tapılmışdır. Skeletlərin strafından bəzək əşyaları (bilərziklər, boyunbağılar, üzükler,asmalar, munucular), qəbirdən isə boz rəngli gil məmələtləri (küp, qədəhtiqli qablar, kasa, nimçə, badya) əldə edilmişdir. Aşkar olunmuş məmələtlərlə əsasən, Boyəhməd nekropolunun eramızdan əvvəl I min illiliyə aid olması ehtimal olunur.

İlk Dəmir dövrünə aid arxeoloji abidə olan II Boyəhməd nekropolu Culfa rayonunun Boyəhməd kəndinin şimalında yerləşir. Şimal və cənub-şərqdə dərin dərə ilə məhdudlaşan qəbiristanlıq hündür dağın yamacında yerləşir. Nekropol 1991-ci ildə tədqiq edilmişdir. Qəbirlər heç bir yerüstü əlamətə malik deyil. Ərazidə yol çəkilişi aparıllarən dağılmış daş qututipli qəbirdən iki ədəd tunc bilərzik, tunc bıçaq və gil qab nümunələri aşkar olunmuşdur.

Diqqətimi çəkən digər arxeoloji abidə Culfa rayonunun Qazançı kəndində yerləşən Dilək piridir. Pir daşdan tikilmiş birotaqlı binadan ibarətdir. Giriş cənub tərəfdəndir. Pirin şərq tərəfə baxan

bir pəncərəsi, qərb divarının içəri tərəfində isə bir dördkünc formalı taxcası vardır. Binanın interyeri sadə olub gəcə suvanmışdır. Binanın fasadında kiçik həcmli ücbucaq formalı taxça vardır. Taxça hisdən qaralmışdır. Taxçada çiraq, ya da şam yandırılır. Binanın daxili İsləm dininin müqəddəs şəxsiyyətlərinin şəkilləri və dini motivlər rəsmiyyətlərə bəzədilmişdir. Pirin indiyədək saxlanmış tikililəri XIX əsrə aid olsa da, ətrafda aşkar olunan şirli və şırsız saxsı məmələtlər onun erkən orta əsrlərdən fəaliyyət göstərdiyini deməyə əsas verir.

Culfa bölgəsinə səfərimi Culfa nekropoluna qısa bir ziyarət ilə yekunlaşdırıdım. Culfa yaxınlığında yerləşən və Tunc dövrünə aid olan bu arxeoloji abidə 1939-1940-ci illərdə Culfa dəmiryol xəttinin çəkilişi zamanı təsadüfən aşkar olunmuşdur. Abidə dağıdılmış qutu qəbirlərdən ibarətdir. Ərazidən aşkar olunan unikal monoxrom və polixrom boyalı gil qablar (küpə, kasa, çaydan və qədəhtiqli qab nümunələri) Naxçıvan Muxtar Respublikasının Avroasiya və ümumilikdə Qafqaz regionuna təsir edən arxeoloji xəzinələrini təcəssüm etdirir. Yüksek sənətkarlıqla hazırlanmış müxtəlif tunc bəzəklər (üzəri cızma ornamentlə naxışlanmış bilərzik və boyunbağılar), metal əşyalar (yastı tiyeli, şəbəkəli dəstəyi olan xəncər, Ön Asiya tipli dörd xəncər, ox və nizə ucluqları, sancıqlar, tunc toppuz və sair) ərazidən aşkar olunmuşdur. Tapıntılar eramızdan əvvəl XIII-IX əsra aiddir. Aşkar olunmuş materiallər Gürçüstanın Dövlət Tarix Muzeyində saxlanılır.

Qarşidan gələn növbəti iki ildə Naxçıvan Muxtar Respublikası tarix, arxeologiya, elm, diplomatiya və ilahiyyat sahəsində təcrübəyə malik olan müxtəlif beynəlxalq liderləri qarşılamaya hazırlaşır. Şübhəsiz ki, Culfa regionu tezliklə Azərbaycan Respublikasının mühüm arxeoloji və mədəni xüsusiyyətlərini özündə birləşdirən cəzibədar bir region kimi üzə çıxacaqdır.

Peter TASE
17.01.2017

Amerika Birleşmiş Ştatlarının
"Foreign Policy News" qəzeti

Rusyanın Xalq artisti Dikalı Muzakayev Naxçıvanda rəqs qrupları üzvlərinə, Musiqi Kollecinin tələbələrinə ustad dərsi keçib

Rusyanın Xalq artisti Dikalı Muzakayev və bəstəkar, Azərbaycan Respublikasının Əməkdar artisti Vüqar Camalzadə Naxçıvan Muxtar Respublikasına səfərə gəliblər. Səfərin məqsədi Naxçıvan Muxtar Respublikasındaki mədəniyyət mühəssisələrinin, rəqs qruplarının fəaliyyəti ilə tanış olmaq, bu sahədə çalışınların yaradıcılıq səviyyəsinin yüksəldilməsinə töhfə verməkdir.

Qonaqlar əvvəlcə Naxçıvan şəhərində Heydər Əliyev Muzeyini ziyarət ediblər.

Dünən bəstəkar Vüqar Camalzadə Naxçıvan Muxtar Respublikası Bəstəkarlar Təşkilatının üzvləri ilə görüşüb. O, çıxışında bildirib ki, musiqi folklorunun bir növü də xalq rəqsələridir. Ən qədim tarixi dövrlərdən gəniumzə qədər yaşayan Naxçıvan rəqsələri bu regionun spesifikasi musiqi üslubunu və ifaçılıq ənənələrini özündə əks etdirir. Naxçıvan rəqsələri bütün dövrlərdə folklorşunasları, filoloqların, etnoqrafların, arxeoloqların diqqətini cəlb edib. Bu zəngin irs haqqında müxtəlif məqalələr yazılıb, onların tarixi, etimologiyası, etnoqrafiyası, poetik matni barədə müəyyən fikirlər irsli stürtüb. Naxçıvan rəqsələrinin janrı, ifaçılıq, ifadə vəsaitləri baxımdan ən qədim növlərindən biri də “Yallı”dır. Bir çox bölgələrimizdə “Yallı” rəqsi ifa olunmasına baxmayaraq, onun vətəni Naxçıvan hesab edilir. Əbas deyil ki, əsrlər boyu Naxçıvan istər Qafqaz, istər Yaxın və Orta Şərqi, istərsə də Avropa xalqları arasında “yallıların vətəni”, “yallıların maskəni” kimi tanınıb. Ona görə də, demək olar ki, “Yallı” ənənəvi Naxçıvan musiqi irlisinin qə-

dim abidəsidir.

Vüqar Camalzadə vurğulayıb ki, bir neçə il əvvəl də bu qədim torpaqda olub və “Yallı” rəqsindən qisa bir film çəkib, disk hazırlayıblar. Bu dəfə isə onun və Dikalı Muzakayevin öhdəsinə olduqca məsliyyətli bir iş qoyulub.

Bəstəkar deyib ki, Azərbaycanın xalq rəqsələrindən ibarət böyük bir konsert programı hazırlanıb. Buna görə də respublikanın müxtəlif bölgələrində xalq rəqsələri ilə tanış olacaq, ciddi şəkildə onların analizini aparacaq, sonra proqrama daxil edəcəyik. Bu işə ilk olaraq Naxçıvandan başlamaq isə bizimcə qürurverci haldır.

Naxçıvan bəstəkarlıq məktəbinin nümayəndələrinin yaradıcılığı ilə yaxından maraqlanan Vüqar Camalzadə təşkilatın üzvlərinə məsləhət görüb ki, öz əsərlərində məmən qədər folklor nümunələrinə müraciət edib, onları daima yaşıtsınlar. Xalq mahni və rəqsələri üzərində İsləmlər buna nümunə olaraq göstərilib.

Rusiya Federasiyasının Xalq artisti, görkəmli baletmeyster və pedagoq, sənətşünaslıq namizədi Dikalı Muzakayev isə Naxçıvan Dö-

lət və Uşaq Filarmoniyalarının rəqs qruplarının üzvləri, Naxçıvan Musiqi Kollecinin Rəqs ixtisası üzrə təhsil alan tələbələri ilə görüşüb, onların repertuarı ilə tanış olub.

Naxçıvan Musiqi Kollecinin Rəqs ixtisası üzrə təhsil alan tələbələri “Sarı gəlin”, yallı növlərindən “Tənzər”, “Köçəri”, Naxçıvan Dövlət Filarmoniyasının rəqs qrupu “Turacı”, “Qaytagı”, “Azərbaycan süütası”, “Yallı”, Naxçıvan Dövlət Uşaq Filarmoniyasının rəqs qrupu “Cücelərim”, “Yallı”, “Şən rəqs” və sair rəqsələr ifa ediblər. Naxçıvan Dövlət və Uşaq Filarmoniyalarının rəqs qruplarının üzvləri, Naxçıvan Musiqi Kollecinin Rəqs ixtisası üzrə təhsil alan tələbələrinə ustad dərsi keçən Dikalı Muzakayev onlara öz məsləhətlərini verib.

İfa edilən rəqsələrdən olduqca təsirlənən Dikalı Muzakayev bildirib ki, bu gün burada olmayıbından xeyli məmənundur. Çünkü belə bir qədim torpağın folklor nümunələri ilə tanış olacaq, ciddi şəkildə onların analizini apara biləcək. Proqramda daxil edəcəyik. Bu işə ilk olaraq Naxçıvandan başlamaq isə bizimcə qürurverci haldır.

Naxçıvan şəhərində fəaliyyət göstərən “Gənclik” Xalq Teatrı Şərur Rayon Mədəniyyət Sarayındə yəzici-dramaturq Məhərrəm Əlizadənin “Şeyx Rəhmətullah” komediyasının motivləri əsasında hazırlanmış “Qəşəmin yuxusu” tamaşasını teatr sevərlərə təqdim edib.

“Qəşəmin yuxusu” tamaşasındakı hadisələr ötən əsrin 30-40-ci illərində cəhalət və xurafatın hökm sürdüyü bir mühitdə baş verir. Dinin əsl məhiyyətini bilməyən, əhalinin cahil və savadsız təbəqəsinin avamlığından faydalanan və müqəddəs dini dəyərləri anlamayan, insanların sadələvhiləyindən istifadə edərək öz mənafeyini düşünən Molla Qılınc (Azərbaycan Respublikasının Əməkdar artisti Bəhrəz Haxverdiyev) əsində din adamı deyil, firqlaqqı, yalnız özünü düşünən, dini dəyərləri qazanacaq bir tipdir. Əsində, Molla Qılınc M.F.Axundov, C.Məmmədquluzadə, N.Vəzirov, Ə.Haqqverdiyev və başqa böyük yazıçılarımızın əsərlərində rast gəldiyimiz firqlaqqılığın pərdəsi altında həyata keçirən surətlərin xələfidir. Zaman dəyişdikcə bu tiplər də buqələmən kimi sıfıtlarını dəyişib yeni mühitə uyğunlaşırlar. Molla Qılınc həbsxanadan yenice azad olunmuş Ataxanı (aktyor Yusif Əliyev) öz təsiri altına salır. Başqa bir mənəvi şikət Qəşəmdir. Qəşəm (aktyor Akif Əsədov) varına və puluna arxalanaraq çirkin bir əmələ el atır. Ataxanın arvadı Sərvənazla (aktyor Zülfüyə Zeynalova) ailə qurmaq istəyir. Tamaşanın başqa qadın surəti İstiqraz (aktyor Maral Rzayeva) da bu hadisələrin iştirakçısıdır. Aktyorlar rollarının öhdəsində bacarıqla gələrək satirik gülüş yarada bilərlər.

Qeyd edək ki, “Qəşəmin yuxusu” tamaşasının qədim tarixi abidələri və mədəniyyət mühəssisələrindən olan “Naxçıvan-qala” Tarix-Memarlıq Muzey Kompleksini, Xanəgah Abida Kompleksini, “Xan Sarayı” Dövlət Tarix-Memarlıq, Məminə Xatın və Açıq Səma Altında Muzey Kompleksini, “Əlincəqala” tarixi abidəsini ziyarət ediblər, diyarımızın qədim tarixi ilə tanış olublar.

• Fatma BABAYEVA

Doktorant və dissertantların minimum imtahani keçirilib

AMEA Naxçıvan Böləmsinin informasiya-kommunikasiya texnologiyaları otağında doktorant və dissertantların İnformatika ixtisası üzrə doktorluq minimum imtahani təşkil olunub.

AMEA-nın İnformasiya və Texnologiyalar İnstitutunun direktoru, akademik Rasim Əliquliyevin sadrlıq etdiyi imtahan komissiyasına həmin müsəssəsinin əməkdaşlarından texnika üzrə fəlsəfə doktoru Rəşid Ələkbərov, texnika üzrə elmlər doktoru Ramiz Aliquliyev və Rəsmiyə Mahmudova daxildirlər.

İmtahanı AMEA-nın İnformasiya və Texnologiyalar İnstitutunun Tədris Mərkəzinin sektor müdürü Samirə Ocaqverdiyeva və həmin mərkəzin programçısı Raqif İsmayılov nəzarət ediblər.

Elektron test üsulu ilə keçirilən imtahanda AMEA Naxçıvan Böləmsinin 3 dissertanti, Azərbaycan Dövlət Aqrar Universitetinin isə 1 doktorantı iştirak edib. İmtahan bitdikdən sonra nəticələr elan olunub. Nəticələrə əsasən, iştirakçıların 3 nəfəri növbəti mərhələyə keçib.

AMEA Naxçıvan Böləmsinin İnformasiya şöbəsi

“Gənclik” Xalq Teatrı Şərur tamaşaçıları qarşısında

Naxçıvan şəhərində fəaliyyət göstərən “Gənclik” Xalq Teatrı Şərur Rayon Mədəniyyət Sarayındə yəzici-dramaturq Məhərrəm Əlizadənin “Şeyx Rəhmətullah” komediyasının motivləri əsasında hazırlanmış “Qəşəmin yuxusu” tamaşasını teatr sevərlərə təqdim edib.

“Qəşəmin yuxusu” tamaşasındakı hadisələr ötən əsrin 30-40-ci illərində cəhalət və xurafatın hökm sürdüyü bir mühitdə baş verir. Dinin əsl məhiyyətini bilməyən, əhalinin cahil və savadsız təbəqəsinin avamlığından faydalanan və müqəddəs dini dəyərləri anlamayan, insanların sadələvhiləyindən istifadə edərək öz mənafeyini düşünən Molla Qılınc (Azərbaycan Respublikasının Əməkdar artisti Bəhrəz Haxverdiyev) əsində din adamı deyil, firqlaqqı, yalnız özünü düşünən, dini dəyərləri qazanacaq bir tipdir. Əsində, Molla Qılınc M.F.Axundov, C.Məmmədquluzadə, N.Vəzirov, Ə.Haqqverdiyev və başqa böyük yazıçılarımızın əsərlərində rast gəldiyimiz firqlaqqılığın pərdəsi altında həyata keçirən surətlərin xələfidir. Zaman dəyişdikcə bu tiplər də buqələmən kimi sıfıtlarını dəyişib yeni mühitə uyğunlaşırlar. Molla Qılınc həbsxanadan yenice azad olunmuş Ataxanı (aktyor Yusif Əliyev) öz təsiri altına salır. Başqa bir mənəvi şikət Qəşəmdir. Qəşəm (aktyor Akif Əsədov) varına və puluna arxalanaraq çirkin bir əməl

Kirayə müqaviləsinin bağlanması qanunun tələbidir

Bəs qanuna necə əməl edirik?

İnkişaf edən sivil cəmiyyətə xas olan mühüm keyfiyyətlərdən biri hər kəsin əmlaka sahib olması, həmin əmlakın bəhərsindən istifadə edə bilməsidir. Bunun təmin olunması ən təməl insan hüquqlarından biridir və müstəqil ölkəmizdə qüvvədə olan qanunlarda da əmlaka, xüsusən daşınmaz əmlaka sahib olma, ondan gəlir götürmə hüquqları dəqiqliksiz olunub. Başqa sözlə, digər əmlak münasibətləri kimi, daşınmaz əmlakdan istifadə və ondan gəlir götürmək, yəni ev, mənzil kimi yaşayış sahələrini icarəyə verməklə onlardan gəlirlər əldə etmək üçün dövlət hər bir vətəndaşına zəmanət verir. Bazar iqtisadiyyatının, azad, demokratik cəmiyyətin də hər bir vətəndaşına yaratdığı imkanlar məhz bunlardır.

Ancaq azad cəmiyyətdə yaşamaq üçün dövlətin güclü, maliyyə imkanlarının geniş olması vacib şərtlidir. Bu isə hər bir vətəndaşın, iqtisadi fəaliyyətlə məşğul olan hər bir sahibkarın dövlət bütçəsinə vergi ödəməklə bu gücün yaranmasına öz töhfəsini verməklə mümkündür. Əks halda, maliyyə imkanları az, iqtisadi cəhətdən zəif olan dövlətdən belə zəmanət ummaq heç kəsin haqqı deyildir. Halbuki hər bir vətəndaş üçün qazandığı gəlirlərdən vergi ödəmək bir mədəniyyətdir. Hələ ibtidai cəmiyyətlərdə vergidən yayınmaq ən ağır cinayatlardan biri kimi dövlət xəyanətlə bərabər tutulub, müvafiq cəza tədbirləri görülüb.

Müsəir dövrədə ölkəmizdə müərriq vergi sistemi qurulub. Sahibkarlıq fəaliyyəti genişlənilən, vergi ödəyicilərinin sayı artıraqa dövlət bütçəsinə daxil olmaların həcmi artır ki, bu da büdcə xərcləri kimi ölkəmizin müdafiəsində, güclü asayılmızda, sağlamlığımızda və digər rifahımızda özünü göstərir. Ancaq ilk araşdırımlar göstərir ki, bəzi insanlar kifayət qədər gəlirlər sahibkarlıqla məşğul olduqları halda hələ də öz qazanclarından vətəndaşlığı olduqları dövlətin bütçəsinə vergi ödəməkdən yayınmağa çalışırlar. Öz ehtiyacı üçün lazımlı olanın artıq sayıda ev və fərdi mənzilə sahib olan vətəndaşların bu daşınmaz əmlaklarını digər vətəndaşlara müqaviləsiz qaydada icarəyə verməklə kifayət qədər gəlir əldə etdikləri halda, onların vergidən yarınmaları belə hallardandır.

Daşınmaz əmlakdan bəhər götürülməsi məqsədilə onun kirayə verilməsi qanunvericiliklə qadağan olunmadığı üçün əmlak sahibinin və kirayə götürən tərəfin də qanunla müəyyən olunmuş konkret hüquq və vəzifələri vardır. Belə ki, Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsinin 124.1, 150.1.6 və 150.2-ci maddələrinə əsasən, bəhər məqsədilə əmlakını kirayə verən şəxslərindən 14 faiz dərəcə ilə vergi tutulur. Əgər bağlanılan kirayə müqaviləsinin tərəfləri fiziki şəxslər olarsa tərəflərdən biri vergi orqan-

darda maddi ziyan vurmaşı və yaxud gözlənilməz hadisələr zamanı əmlakın zərər görməsi kimi mübahisələr yarandıqda həmin məsələlərin hüquqi həllinin mümkün olmamasıdır. Belə olduqda əmlakı kirayə verən və ya kirayə götürən şəxsin notarial qaydada müqaviləsinin olmasının əhəmiyyəti açıqca görünür.

Mövzu ilə bağlı Naxçıvan şəhərində kiçik bir araşdırma apardıq. Muxtar respublikamızın paytaxtı Naxçıvan şəhərində aparılan tikinti-quruculuq işləri və əhali gəlirlərinin artması fərdi mənzillərin də sayını artırıb. Daşınmaz əmlak sahibləri arasında şəxsi istifadəsindən əlavə bir, iki, üç və daha çox mənzili olanlar da az deyil. Mənzil kirayəsi biznesi ilə məşğul olan vəsitiçi sahibkarlarla səhbətlərimizdə Naxçıvan şəhərində mövcud qiymətlərə əsasən kirayə haqlarının orta hesabla 150-300 manat arasında dəyişdirilir. Sübhəsiz, qısa müddətdə və cüzi xidmət haqqı müqabilində rəsmiləşdirilən belə kirayə müqavilələri dövlət bütçəsinə qazancından əlavə digər dövlət orqanları və eləcə də vətəndaşların özləri üçün faydalıdır. Belə ki, yerli idarəetmə orqanları, mənzil-istismar sahələri və asayış keşkiləri üçün kimin hansı mənzildə yaşadığının rəsmi şəkildə bilinməsi çox vacibdir. Dai-

mi qeydiyyatda duran sakinlər üçün bu məsələnin həlli o qədər də çətin deyildir. Ancaq yaşayış məqsədilə daşınmaz əmlakı kirayə yolla istifadə edənlərin hər hansı yerli orqan tərəfindən tanınmaması belə məsələlərin həllinə, o cümlədən daşınmaz əmlakın icbari siğortası üzərə aparılan işlər mənfi təsir edir. Digər bir tərəfdən, rəsmiləşdirilməyən kirayə müqavilələri zamanı çox tez-tez rast gəlinən hallardan biri yığışib qalmış kirayə haqlarının ödənilməsi, kirayəçinin mənzilə külli miq-

Kirayə verilmiş əmlaka görə ödənmiş kirayə haqqının vergi cəlb edilməməsi halında mövcud qanunvericiliyə görə məsuliyyət də müəyyən olunub. Belə ki, bu sahədə vergidən yayınmağa görə vergi ödəyiciləri Azərbaycan Respublikası Vergi Məcəlləsinin 57, 58 və 59-cu maddələrinə əsasən məsuliyyət daşıyırlar. Belə ki, həmin maddələrə əsasən müəyyən olunmuş müddətdə vergi orqanlarında üçota alınmasına və əldə etdiyi və ya ödədiyi kirayə haqlarına görə vergi orqanlarına hesabat təqdim olunmamasına görə 80 manata qədər, habelə vergi məbləğinin bilərək dənəzələşdirilməsi və ya 50 faizi qədər məbləğdə maliyyə sanksiyası tətbiq edilir. Odur ki, əmlakını kirayə verən hər bir vətəndaş ölkəmizin vergi qanunvericiliyinin tələblərinə ciddi əməl etməli, qazandığı məbləğdən dövlət bütçəsinə vaxtında və tam vergi ödəməlidir.

Əli CABBAROV

İnsan hayatı və sağlamlığı ən dəyərli nemətdir. Sağlamlığın qorunması üçün maddi təminat həmişə mütlək rol oynayır. Baş verən qızalar halında insan hayatı və sağlamlığına dayan zərərə görə siğorta məbləğinin ödənilməsi fərdi qəza siğortasının mahiyyətini təşkil edir.

Fərdi qəza siğortasına diqqət artırılır

Fərdi qəza siğortası öz formasına görə könüllü siğortadır. İnsanlar gündəlik həyatda müxtəlif işlər görür, müxtəlif hava şəraitində yola çıxır və bu zaman texniki vasitələrdən istifadə edirlər. Bu da müəyyən səviyyədə qəza halları ilə rastlaşma ehtimalı yaradır. Bu siğorta növü üzrə əvvəlcədən siğortalanmış şəxslər baş verə biləcək bədbəxt hadisələr zamanı aldıqları siğorta ödənişlərinin dənəyəndən faydalanairlar. Başqa siğorta növü ilə müqayisədə bu siğorta növünün digər üstünlükleri də vərdir. Belə ki, başqa bir siğorta növü olan istehsalatda bədbəxt hadisələrdən icbari siğorta zamanı siğortalanmış şəxslər yalnız iş vaxtı baş verə biləcək hadisələrdən təminat verilirsə, fərdi qəza siğortası müqaviləsi olan şəxslər onların harada və hansı saatda baş verən hadisələrin asılı olmayaraq bütün gözlənilməz bədbəxt hadisələrdən təminat verilir. Bu isə hər bir insana həyatının və sağlamlığının bərpə olunmasına təminat yaradır. Çünkü baş verən hadisələrin bəziləri insanların həyat və sağlamlığına zərər vurmaqla ciddi maddi itkilərlə nəticələnir. Ona görə də fərdi qəza siğortasının hər kəs üçün əhəmiyyətli olduğunu deyə bilərik. Başqa sözlə, insana rast gəlinən fiziki, kimyəvi, texniki xarakterli gözlənilməz hadisələrdən dəyişmiş zərərlərin əvəzinini məhz bu yolla ödəmək mümkündür.

Fərdi qəza siğortası zamanı insanların cansağlığının və əmək qabiliyyətinin itirilməsi ilə müşayiət olunan qəfil yanğın, partlayış, donma, suda boğulma, elektrik çərəyanı, ildirimvurma, vəhşi heyvanların hücumu, tənəffüs yollarına yad əşyannı düşməsi, zəhərli bitkilərdən kəskin zəhərlənmə, eləcə də maşın, mexanizm və alətlərdən istifadə zamanı ona dəyişmiş zərərə görə siğortalı vətəndaşının özü və ya ailəsi siğorta müqaviləsində göstərilmiş məbləğdə siğorta ödənişi ilə təmin olunur.

Rəsm müsabiqəsi başa çatıb

Yusifov və Naxçıvan Muxtar Respublikası Rəssamlar Birliyinin üzvü Eldar Zeynalov çıxış edərək qalibləri təbrik ediblər.

Müsabiqədə ali təhsil müəssisələri üzrə Naxçıvan Dövlət Universitetinin tələbəsi İsmayıllı İsmayıllı qalib adını qazanıb. Bu universitetin digər tələbəsi Cimnaz Gözəlova ikinci, Naxçıvan Müəllimlər İnstututunun tələbəsi Gülşəd Quliyeva üçüncü olublar. Naxçıvan Dövlət Universitetinin tələbələri Günel Abdullaevə, Fəxriyyə Qədimbəyli, "Naxçıvan" Universitetinin tələbəsi Alılahqulu Qənbərov isə həvəsləndirici yelərə layiq görünləblər. Orta ixtisas təhsili müəssisələri üzrə Naxçıvan Dövlət Texniki Kollecinin tələbəsi Axtar Sadıqova müsabiqənin qalibi olub. Kollecin digər tələbəsi Kənən Mərdanova və Naxçıvan Tibb Kollecinin tələbəsi Aysun Rzayeva ikinci və üçüncü pillədə qararlaşıblar.

Qaliblərə təşkilatçıların diplom və hədiyyələri təqdim olunub.

Ceyhun MƏMMƏDOV